

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 15 lipca 2021 r.
wniosku Sądu Rejonowego w O. z dnia 27 maja 2021 r. (sygn. akt II Kp (...)), o
przekazanie zażalenia P. C. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej
O. z dnia 3 sierpnia 2020 r. o odmowie wszczęcia śledztwa, sygn. akt PR 1 Ds.
(...), do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**przekazać zażalenie P. C. na postanowienie Prokuratora
Prokuratury Rejonowej w O. z dnia 3 sierpnia 2020 r. o odmowie
wszczęcia śledztwa, sygn. akt PR 1 Ds. (...) do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w O..**

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Rejonowego w O. z dnia 27 maja 2021 r. (sygn. akt II Kp (...)) zwrócono się do Sądu Najwyższego w trybie art. 37 k.p.k. o przekazanie sprawy zażalenia P. C. na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie czynów z art. 231 §1 k.k. przez sędziego Sądu Okręgowego w O. w toku postępowania pod sygn. II K (...) przez m.in. nieprotokołowanie części zeznań. Uzasadnieniem wniosku jest okoliczność, że wszyscy sędziowie wydziału karnego składali wnioski o ich wyłączenie ze sprawy (nawet zanim doszło o wyznaczania sędziego referenta) z uwagi na znajomość i relacje koleżeńskie z sędzią, przeciwko którego zarzuty prezentuje P. C..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 37 k.p.k. jako wyjątkowy nie podlega interpretacji rozszerzającej. Nadmierne jego wykorzystywanie może podważać zaufanie do niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Dlatego wskazuje się, że odstąpienie od zasady rozpoznawania sprawy przez sąd właściwy miejscowo może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej, że pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za tym, aby w każdej sprawie zachowany został standard konstytucyjny rozpoznania jej przez sąd właściwy według procedury, w której się ona toczy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

W niniejszej sprawie taki przypadek występuje. Z jednej strony w istocie w ocenie obserwatorów wymiaru sprawiedliwości decyzje procesowe w sprawie mogłyby budzić emocje i podejrzenia, że sąd w sprawie sędziego, który pełni służbę w sądzie instancyjnie nadrzędnym, nie jest obiektywny. Pomimo braku rzeczywistych podstaw takich wnioskowań odbiór tego typu spraw w społeczeństwie wymyka się racjonalizacji i często właśnie emocje i chęć doszukiwania się „drugiego dna” prowadzą do ocen, które niepotrzebnie obciążają wymiar sprawiedliwości.

Wydaje się racjonalną zasadą przyjmowanie w orzecznictwie Sądu Najwyższego w sprawach rozpoznawanych w trybie art. 37 k.p.k., że jeżeli sprawa dotyczy sędziego sądu instancyjnie nadrzędnego wobec sądu, do którego wpływa zażalenie na odmowę wszczęcia postępowania – ten ostatni sąd nie powinien orzekać w sprawie. Stanowi to przejaw dbałości o owo dobro wymiaru sprawiedliwości, jakim jest z jednej strony efektywność postępowania (realne wyłączenia poszczególnych sędziów referentów od rozpoznania sprawy) oraz wizerunek sądu jako organu niezależnego, z którym orzekają niezawisli sędziowie, co do których nie można czynić zarzutu, iż w swojej służbie kierują się pozamerytorycznymi kryteriami.

Z tych względów uznając, że dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, Sąd Najwyższy przekazał ją do Sądu Rejonowego O..